

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational study) เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และหาความสัมพันธ์ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับอายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษาของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดอุดรดิตถ์ ตามแนวคิดของวัตสันและเกลเซอร์ (Watson & Glaser, 1980)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พยาบาล ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลจำนวน 202 คน ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 8 แห่ง คือ โรงพยาบาลชุมชนน้ำปาด โรงพยาบาลชุมชนบ้านโคก โรงพยาบาลชุมชนฟากท่า โรงพยาบาลชุมชนท่าปลา โรงพยาบาลชุมชนทับแล โรงพยาบาลชุมชนครอน โรงพยาบาลชุมชนทองแสนขัน และโรงพยาบาลชุมชนพิชัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบทดสอบ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาล ประกอบด้วย อายุ ตำแหน่งในสายงาน สถานภาพสมรส และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดัดแปลงโดยศศิธร จิตตพุทธิ (2539) จากแบบประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณของวัตสันและเกลเซอร์ แบบเอและบี (Watson - Glaser Critical Thinking Appraisal : Form A and B, 1980) วัดความสามารถที่เป็นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 5 ฉบับ รวมทั้งหมด 59 ข้อคำถาม ได้แก่

1. การอนุมาน จำนวน 10 ข้อ วัดความสามารถในการจำแนกระดับความน่าจะเป็นของข้อสรุปที่คาดคะเนจากสถานการณ์ที่กำหนด

2. การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น จำนวน 13 ข้อ วัดความสามารถในการจำแนกว่าข้อความใดเป็นข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานไว้ก่อนที่จะอธิบายข้อความอื่น ๆ ต่อไป

3. การนิรนัย จำนวน 12 ข้อ วัดความสามารถในการจำแนกว่าข้อสรุปใด เป็นผลจากความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างแน่นอน

4. การตีความ จำนวน 14 ข้อ วัดความสามารถในการจำแนกว่าข้อสรุปใดเป็นลักษณะหรือคุณสมบัติทั่วไปจากสถานการณ์ที่กำหนด

5. การประเมินการอ้างอิง จำนวน 10 ข้อ วัดความสามารถในการจำแนกว่าข้อความใดเป็นการอ้างเหตุผลที่หนักแน่น เมื่อพิจารณาจากความสำคัญ และความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อประเด็นปัญหา

ลักษณะของแบบทดสอบมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. การกำหนดสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นปัญหา ข้อความ ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลที่พบในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจได้จากการทำงาน การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่าง ๆ

2. ข้อสรุปที่น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

วิธีการตอบแบบทดสอบ ผู้ที่ได้รับการทดสอบจะต้องใช้ความสามารถแต่ละด้านดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจความถูกต้องของข้อสรุปที่เสนอให้

เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด ให้ 0 คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ 59 คะแนน และการแปลความใช้ร้อยละของค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมดังนี้ (สศิริร จิตตพุทธิ 2539)

ร้อยละ	0 - 20.00	หมายถึง	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
ร้อยละ	20.01 - 40.00	หมายถึง	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ
ร้อยละ	40.01 - 60.00	หมายถึง	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ร้อยละ	60.01 - 80.00	หมายถึง	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง

ร้อยละ 80.01 - 100.00 หมายถึง มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในเกณฑ์สูง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษานำแบบทดสอบการคิดวิจารณ์ของศศิธร จิตตพุทธิ (2539) คัดแปลงจากแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของวัตสันและเกลเซอร์ แบบเอและบี (Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal : Form A and B, 1980) มาใช้ในการศึกษา และผู้ศึกษานำแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาหาค่าความเที่ยงโดยนำแบบทดสอบไปทดสอบกับพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับ ประชากรจำนวน 20 คน และหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) โดยใช้สูตร K-R 20 ได้ค่าความเที่ยง 0.65

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 8 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษารายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 8 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการศึกษา
3. ผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากพยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคที่เข้าร่วมในการศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์ และแจ้งสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมศึกษารวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และนำมาใช้เฉพาะการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น
4. ผู้ศึกษานำแบบทดสอบไปทำการทดสอบพยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคที่ โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 8 แห่ง โดยผู้ศึกษาอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ จนเข้าใจ แล้วจึงให้ลงมือทำแบบทดสอบพร้อมกันในแต่ละโรงพยาบาล ตามวันเวลาที่กำหนดโดยให้เวลาในการทำ 45 นาที และผู้ศึกษาเก็บคืนทันที

5. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วน และความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistic Package of the Social Science / For window) ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของค่าเฉลี่ย
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับการศึกษากับการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยน์ไบซีเรียล